

POSTANOWIENIE

20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 20 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko miastu Otwock
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na skutek skargi kasacyjnej A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 17 lutego 2023 r., VII AGa 782/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 lutego 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 15 marca 2022 r. w sprawie z powództwa „A.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. przeciwko miastu Otwocku o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, w ten sposób, że oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości oraz domagał się uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano szereg istotnych zagadnień prawnych, które sformułowano w formie następujących pytań: „Czy sąd jest związany podstawą faktyczną wniosku pozwanego o oddalenie powództwa?”; „Czy na potrzeby wydania orzeczenia zastępującego oświadczenie woli na podstawie art. 64 k.c. znajdujący swe źródło w czynności prawnej obowiązek złożenia tego oświadczenia woli zawsze musi zostać wyrażony wprost w treści nadanej jej przez stronę (strony), czy też może

on wynikać również z całokształtu okoliczności towarzyszących tej czynności prawnej lub też innych kategorii jurydycznych branych pod uwagę w procesie wykładni?"; „Jakie elementy lub przesłanki należy wziąć pod uwagę dokonując testu stopnia oznaczoności obowiązku złożenia oświadczenia woli wynikłego z czynności prawnej dla przyjęcia, iż może on odpowiadać treści konkretnego roszczenia, pozwalającego na jego wyrażenie w treści wyroku sądu zastępującego to oświadczenie. Innymi słowy, co stanowi miernik skonkretyzowania obowiązku złożenia oświadczenia woli, pozwalającego na zastąpienie go orzeczeniem sądu stwierdzającym obowiązek jego złożenia?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W orzecznictwie wyjaśniono, że sąd jest związany granicami żądania, co nie oznacza, że jest także związany w sposób bezwzględny samym jego sformułowaniem. Jeżeli treść żądania sformułowana jest niewłaściwie, niewyraźnie lub nieprecyzyjnie, sąd może, a nawet ma obowiązek odpowiednio ją zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa (zob. postanowienie SN z 26 stycznia 2018 r., V CSK 399/17).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]

